

Samordning av kontroll i interkommunale samarbeid

Tynset kontrollutvalg 13. mars 2025



Agenda



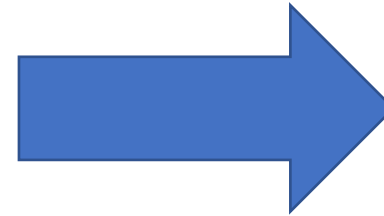
Hvilke samarbeidsformer er det i våre interkommunale samarbeid - og hvilke verktøy har vi?



Hvilke områder har de enkelte kontrollutvalg i sine planer for forvaltningsrevisjoner?



Bør vi samarbeide tettere om å gjennomføre kontroll i interkommunale samarbeid?



Behov på kort og lang sikt?

Hvordan jobbe videre med behovene?

Behov for mer informasjon?

Behov for en felles møtearena for kontrollutvalgene?

Organisasjonsform og lovheimel	Type organ	Eigarar	Eigarorgan	Kontrollutvalet sine verktøy	Innsyn
Kommunalt føretak (kompl. kap. 9)	Forvaltningsorgan. Kommunen kan avgjere at utvalde tenestoområde kan organiserast som kommunalt føretak. Føretaket er framleis ein del av kommunen.	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-2.
Kommunalt oppgåvefelleskap (kompl. kap. 19) Interkommunalt politisk råd (kompl. kap. 20)	Forvaltningsorgan. To eller fleire kommunar kan opprette eit kommunalt oppgåve-felleskap til å løyse felles oppgåver.	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-6
Vertskommunesamarbeid (kompl. kap. 20)	Forvaltningsorgan. Ein kommune overlèt utføringa av lovpålagde oppgåver til ein vertskommune.	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-2 (gjeld vertskommunen).
Interkommunalt selskap (IKS) (IKS-lova)	Eige rettssubjekt som er regulert av IKS-lova. Eit IKS er eit selskap der berre kommunar kan delta, men det er rettsleg og økonomisk åtskild frå deltakarkommunane.	Kommunen	Representantskap	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-6.

Aksjeselskap (AS) – heileigd av kommunale aktørar (aksjelova)	Eige rettssubjekt.	Kommunen	Generalforsamling	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.	Fullt innsyn jf. koml. § 23-6.
AS – deleigd av kommunale aktørar (aksjelova)	Eige rettssubjekt.	Kommunen og private aktørar	Generalforsamling	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll etter samtykke om innsyn).	Innsyn må avtalast eller baserast på opne kjelder.
Samvirkeføretak (SA) (samvirkelova)	Eige rettssubjekt. Samvirkeføretaket er ei samanslutning med hovudføremål å fremje dei økonomiske interessene til medlemmene ved at desse deltek i verksemda til føretaket, som forbrukarar, leverandørar eller liknande.	Medlemmene	Årsmøte	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll etter samtykke om innsyn).	Innsyn må avtalast eller baserast på opne kjelder.
Stifting (stiftingslova)	Eige rettssubjekt. Med stifting blir det forstått at ein formuesverdi er stilt til rådvelde for eit bestemt føremål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annan art. Når stiftinga er oppretta, har opprettaren ikkje lenger rådvelde over formuesverdien som er overført til stiftinga.	Ingen, sjølveigande	Styret	Ingen, dersom ikkje noko er avtala.	Innsyn må avtalast eller baserast på opne kjelder.

Interkommunalt politisk råd

Interkommunalt politisk råd for Nord-Østerdal:

- Samarbeidsavtale styrer rammene
- Myndighetsområde/ansvar:
 - Felles drøftings- og samordningsorgan
 - Formål: ivareta felles interesser og å styrke regionens utvikling.
 - Arbeidsmåte: Kan selv initiere handlingsprogram, prosjekter, samarbeid og utredninger i saker av regional karakter. Rådet kan fungere som styringsgruppe eller referansegruppe for aktuelle utredningsarbeider og opprette grupper knyttet til særskilte saker etter behov.
- Har et representantskap
- Deltagende kommuner: Rendalen, Tynset, Alvdal, Folldal, Tolga og Os.

Kommunelovens kap. 18:

Kan bare treffe vedtak om interne forhold i samarbeidet (ikke enkeltvedtak).

Kan forvalte tilskuddsordning.

Representantskap er øverste organ.

Alle KU kan gjennomføre forvaltningsrevisjon (og eierskapskontroll)
Fullt innsyn etter koml. § 23-6

Kommunalt oppgavefellesskap

IKA Opplendene KO:

- Samarbeidsavtale styrer rammene
- Myndighetsområde/ansvar:
 - Legge forholdene til rette for at deltakernes arkiver håndteres, bevares og formidles i samsvar med arkivlovens formål og bestemmelser.
 - Deltagende kommuner: Kommunene i Innlandet unntatt Os, og Innlandet fylkeskommune.

Kommunelovens kap. 19:

Kan bare treffe vedtak om interne forhold i samarbeidet (ikke enkeltvedtak).

Representantskap er øverste organ.

Alle KU kan gjennomføre forvaltningsrevisjon (og eierskapskontroll)
Fullt innsyn etter koml. § 23-6

Vertskommunesamarbeid

Utførelsen av lovpålagte oppgaver og delegering av myndighet kan skje til en vertskommune gjennom delegering.

- **Det finnes to modeller for interkommunalt samarbeid:**
 - Administrativ vertskommunesamarbeid
 - Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd
- **Vi har bare administrativt vertskommunesamarbeid**
- **Praktiske forhold:**
 - Vertskommunen treffer vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning.
 - Samarbeidskommunen kan ikke gi instruks om organisering av arbeidet.
 - Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet i saker som gjelder samarbeidskommunen.
 - Ved klage på vedtak fattet av vertskommunen er den kommunen som har delegert myndigheten, dvs. samarbeidskommunen, klageinstans.

Kommunelovens kap. 20:

§ 20 – 4: Samarbeidsavtalen

Inneholder krav om praktisk forhold.

Kan også si noe om:

- Innsynsretten for samarbeidskommunen
- Informasjon til samarbeidskommunen om klager og andre henvendelser.

§ 20-9 om kontrollutvalgets myndighet:

Kontrollutvalget i vertskommunen fører kontroll med virksomheten i vertskommunen på vegne av alle deltakerne i samarbeidet.

§ 20-10 Statlig tilsyn med vertskommuner

Pålegg/sanksjoner fra statlige tilsynsmyndigheter skal rettes mot vertskommunen.

Vertskommunen er ansvarlig for at pålegg /sanksjoner følges opp.

Bare KU i vertskommune har fullt innsyn.

Vertskommunesamarbeid – hvor Tynset deltar

Område for samarbeid	Organisering	Vertskommune	Deltagende kommuner
Barnevern-samarbeid	Administrativt, kommuneloven §20-2	Tynset	Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga, Tynset
Geodata samarbeid	Administrativt, kommuneloven §20-2	Tynset	Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga, Tynset
Gudbrandsdal krisesenter	Administrativt, kommuneloven §20-2	Lillehammer	Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Stor-Elvdal, Tolga, Tynset og flere har et samarbeid med GKS IKS om kjøp av krisesentertjenester.
Landbruk og miljø	Administrativt, kommuneloven 20-2	Alvdal	Alvdal og Tynset
Legevaktordning	Administrativt kommuneloven § 20-2	Tynset kommune	Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset
NAV	Administrativt, kommuneloven § 20-2	Tynset	Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga, Tynset
Pedagogisk- psykolog tjeneste (PPT)	Administrativt, kommuneloven § 20-2	Tynset	Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga, Tynset
Plan, byggesak og geodata (PBG)	Administrativt, kommuneloven § 20-2	Tynset	Alvdal og Tynset
Psykologtjeneste	Administrativt, kommuneloven § 20-2	Tynset	Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga, Tynset
Voksenopplæring	Administrativt, kommuneloven §20-2	Tynset	Alvdal, Folldal, Tolga, Tynset

IKS

hvor Tynset deltar

Område for samarbeid	Tema	Deltagende kommuner
FARTT IKT IKS	Selskapet skal utvikle og etablere tekniske løsninger, drifte systemet for informasjons- og kommunikasjonsteknologi i eierkommunene på de områder der dette er kostnadseffektivt.	Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Tynset.
Midt-Hedmark brann og redningsvesen IKS	Ivareta de til enhver tid lovpålagte oppgaver innen brann og redning. Gi innbyggerne en kvalitativ god og lik tjeneste på beredskap og forebygging.	Våler, Elverum, Trysil, Åsnes, Engerdal, Stor-Elvdal, Alvdal, Rendalen, Tynset, Folldal og Tolga.
Konsek Trøndelag IKS	Sekretariatsfunksjon for kontrollutvalgene.	Kommuner i Trøndelag, Nord-Østerdal og Helgeland. Trøndelag Fylkeskommune.

Selvstendig rettssubjekt – regulert av IKS-loven

Kun kommuner som kan delta

Fullt innsyn jmf koml. §23-2

Det enkelte KU kan gjennomføre forvaltningsrevisjon (og eierskapskontroll)– men koordineres gjerne .

AS - hvor Tynset deltar

Område for samarbeid	Tema	Deltagende kommuner
FIAS AS	Renovasjon, samt avfallshåndtering og avfallsbehandling.	Holtålen, Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal og Engerdal.
Abakus AS	Anskaffelsene i samarbeids- og eierkommunene	Ti kommuner i Sør- og Nord Østerdal samt Røros kommune. Ved nyemisjon i 2019 kom ytterligere 3 kommuner til
Meskano AS	Tilby arbeidsplasser til personer som av ulike årsaker har problemer med å få innpass i det ordinære arbeidsmarkedet	Tynset, Alvdal, Os, Tolga, Folldal og Rendalen.
Kommunekraft AS	Selskapets formål er å formidle aksjeeiernes disponible kraft, herunder konsesjonskraft, og drive annen virksomhet tilknyttet slik formidling.	Kommunekraft eies av 125 kommuner, 7 fylkeskommuner og LVK.
Kvikne Rennebu Kraftlag AS	Kvikne Rennebu Kraftlag (KRK) har ikke som formål å skaffe aksjonærene økonomisk utbytte. Selskapets formål er å bidra til lokale allmenntilretteleggende tiltak og bistå lokalsamfunnet i Kvikne og Rennebu med trygge arbeidsplasser	Eid av fastboende med folkeregistrert adresse i Rennebu og Kvikne, samt firmaer som opererer i samme område
Rørosregionen Næringshage AS	Å bidra til økt verdiskapning i Rørosregionen gjennom nyskaping og innovasjon blant nye og eksisterende bedrifter.	Kommuner, fylkeskommuner og selskap i Fjellregionen.
Alvdal Skurlag AS	Mottak og foredling av tømmer og trelast. Kjøp og salg av byggevarer.	Kommuner, personer og selskap i området samt Glommen Mjøsen skog.
Anno Museum AS	Driftsselskap for aksjonærenes arbeid med innsamling, bevaring, forskning, forvaltning og formidling av natur- og kulturhistorie.	Museum i Hedmark
Nordvind DC Sites AS	Etablering av datalagringscentre.	Eies av en rekke kommuner samt Eidsiva Vekst AS, Elverum Energi AS og Nord Østerdal Kraftlag SA

Selvstendig rettssubjekt etter aksjeloven

Forvaltningsrevisjon (og eierskapskontroll) kan gjennomføres av alle KU – gjerne koordinering.

Innsyn:
Fullt etter koml. 23-6 når det er heleid av kommuner
Innsyn avtales når det er deleid

Samvirkeforetak

Område for samarbeid	Tema	Deltagende kommuner
Nord-Østerdal kraftlag SA	Energiforsyning av Nord-Østerdal og hva som står i forbindelse med dette.	Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen og del av Sollia i Stor-Elvdal kommune samt private
Visit Røros og Østerdalen	Reiseliv	Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal og Åmot samt private

Selvstendig rettssubjekt etter samvirkeoven

Forvaltningsrevisjon (og eierskapskontroll) kan gjennomføres av alle KU – gjerne koordinering.

Innsyn:
Fullt etter koml. 23-6 **når det er heleid av kommuner.**
Innsyn avtales når det er deleid

Annet

Område for samarbeid	Samarbeidsform	Tema
Tynset Frivilligsentral	Stiftelse	Tynset Frivilligsentral skal stimulere til økt lokal frivillighet gjennom mobilisering til aktiviteter som styrker det sosiale fellesskapet i sitt nærmiljø, samt avhjelpe individuelle behov
Nord-Østerdalsmuseet	Stiftelse	Akjseeier i Anno museum
KLP	Annet	Selskapets formål er å ivareta medlemmenes behov for tjenstepensjonsordninger

Selvstendig
rettssubjekt

Hverken
forvaltningsrevisjon
eller eierskapskontroll
kan gjennomføres.

Innsyn: må avtales

Tjenestekjøp

Område for samarbeid	Organisering	Vertskommune	Deltagende kommuner
Legevaktsentralen Avtalen gjelder driften av et felles kommunikasjonssystem for legevakt. SI Tynset har driftsansvar. Kommunene utpeker en person med medisinskfaglig ansvar for tjenesten. Det utarbeides felles prosedyrer/internkontrollsystem for driften av legevaktsentralen.	Tjenestekjøp		Sykehuset Innlandet, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal, Tolga
Ttrafo (Teater i Fjellregionen)	Tjenestekjøp	Tynset	Alvdal, Folldal, Os, Rendalen og Tolga
Nord-Østerdal Musiker	Tjenestekjøp	Tolga	Alvdal, Folldal, Os, Rendalen og Tynset
Skolefaglig rådgivning Tynset kommune stiller skolefaglig kompetanse til rådighet for TATO. Samarbeidet medfører ikke overføring av myndighet fra Alvdal og Tolga til Tynset. Det innebærer at hverken kommunelovens eller opplæringslovens bestemmelser om samarbeid kommer til anvendelse. Hver enkelt rektor sitter med selvstendig personal- og økonomiansvar.	Tjenestekjøp	Administreres i praksis av utdanningssjefen i Tynset kommune. Utdanningssjefen er skolesamarbeidets tals- og kontaktperson ovenfor overordnet myndighet.	Alvdal, Folldal, Os, Rendalen og Tolga

Ikke delegering av myndighet. Det kjøpes en tjeneste.

Samarbeidsavtale (eller anbud) styrer hva som leveres. Den styrer også innsynsmuligheter hos private.

Den enkelte kommune kan gjennomføre forvaltningsrevisjon av hva som kjøpes.

Delt eierskap mellom flere kommuner

Kontrollutvalgskas anbefalinger:

Eierskapskontroller og forvaltningsrevisjoner samkjøres når det er hensiktsmessig

Utvalgene bør enes om:

- Hvilken revisor skal gjennomføre kontrollen?
- Hva skal kontrollen omfatte?
- Hvordan skal kontrollen rapporteres og følges opp?



Gjennomføring av felles prosjekt med vertskommune-samarbeid

Kontrollutvalgskas anbefalinger:

- I utgangspunktet skal vertskommunene føre kontroll med hvordan vertskommunen utfører oppgaver på vegne av andre.
- Kontrollutvalga i samarbeidskommunen har rett til å få informasjon om avgjørelser og virksomhet som vedkommer samarbeidet. På grunnlag av den informasjonen kan kontrollutvalget vurdere om samarbeidet skjer i henhold til samarbeidsavtale, og om samarbeidet medvirkere til å realisere kommunestyret sine målsettinger.

Det fremkommer at det kan samarbeides om forvaltningsrevisjoner i kontrollutvalgskas boka.

Se eksempelet side 34:
[Kontrollutvals boka](#)

Bør vi samarbeide tettere for å gjennomføre kontroll i interkommunale samarbeid?

- Er det behov på kort eller lang sikt?
- Hvordan gjør vi det?
- Behov for koordinering av behov som skal inn i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll?
- Behov for mer informasjon?
- Felles møtearena 1 gg/år?

